

20.1.10
ש.מ 13606

לכבוד
אלוף אביחי מנדלבליט
הפרקליט הצבאי הראשי
הפרקליטות הצבאית הראשית
הקריה, ת"א
באמצעות פקס: 03-5694526

שלום רב,

הנדון: נסיבות הריגתם של ר'סאן אבו שרח', נאדר א-סרכג'י וענאן סובוח בעיר העתיקה בשכם ב-

26.12.09

ב-26.12.09 לפנות בוקר ירה כוח צה"ל למוות בר'סאן אבו שרח', נאדר א-סרכג'י וענאן סובוח, בעת שהיו כל אחד בביתו בעיר העתיקה של שכם. שניים מהם, ר'סאן אבו שרח' ונאדר א-סרכג'י, היו במחיצת בני משפחתם בעת שנורו. על פי הודעת דובר צה"ל, השלושה היו מעורבים לכאורה בפיגוע הירי שבו נהרג הרב מאיר חי ב-24.12.09.

מתחקיר שערך ארגון בצלם בנוגע לאירוע זה עולה כי השתלשלות העניינים הייתה כדלקמן:

- בסביבות השעה 30: 2 לפנות בוקר כיתרו חיילים את בית משפחת אבו שרח' ופוצצו את הדלת הקדמית של הבניין. החיילים קראו לכל דיירי הבניין לצאת החוצה. ג'יהאד אבו שרח', אחיו של ר'סאן אבו שרח', יצא מדירתו שבקומה השלישית והחיילים הורו לו לרדת לחצר. לאחר שעשה זאת, היכו אותו החיילים ואזקו את ידיו. בינתיים התקבצו שאר בני המשפחה בקומה השנייה והחלו לרדת במדרגות המובילות אל החצר. ר'סאן אבו שרח', שלא היה חמוש, הלך בראש הקבוצה, ומאחוריו הלכו אימו וגיסתו. ברגע שהגיע למדרגות האחרונות וניצב מול החיילים, ירו החיילים באבו שרח' והוא נפל ומת במקום, לעיני אימו. לאחר מכן ריכזו החיילים את כל בני משפחת אבו שרח' בצידו השני של הכביש ואסרו עליהם להתקרב לגופתו של ר'סאן. שניים מבניו של ג'יהאד אבו שרח', אשר פחדו לצאת מן הבית לאחר שדודם נורה למוות, נאזקו והוכו על ידי החיילים. ג'יהאד אבו שרח' נלקח מהמקום בכלי-רכב צבאי על-ידי חיילים כשידיו אזוקות מאחורי גבו ועינו מכוסות. במהלך הנסיעה החיילים העלו אותו לכלי-רכב צבאי והורידו אותו ממנו מספר פעמים, שבמהלכן הכו אותו. לבסוף הורידו אותו במחסום חווארה בסביבות השעה תשע בבוקר.
- בסביבות השעה 40: 2 לפנות בוקר חיילים הקיפו את הבית בו מתגורר נאדר א-סרכג'י וחלקם עלו על גג ביתו. החיילים פתחו בירי מסיבי לעבר דירתו, בזמן שהוא ואשתו ישנו. איש לא קרא להם לצאת החוצה לפני הירי. נאדר א-סרכג'י צעק לחיילים שהוא יוצא מן הדירה ולאחר הפוגה בירי שנמשכה

כדקה הוא יצא למסדרון המוביל לחצר הבית, כשאשתו מאחוריו. באותו רגע ירו לעבר ראשו חיילים שהיו על הגג המשקיף אל חצר הבית והוא נפל ומת במקום. אשתו, שעמדה מאחוריו, נפגעה מריסי ברגלה ונפלה גם היא. לאחר כמה שניות נכנסו לחצר כשישה חיילים וירו בנאדר א-סרכגי מספר יריות נוספות. לאחר מכן נכנסו החיילים לדירתו של נאדר א-סרכגי וערכו בה חיפוש במשך כשעה שבמהלכו הם חקרו את ילדיו, אשתו ואמו של נאדר א-סרכגי לגבי הימצאות נשק בדירה והשחיתו את תכולת הבית. תמונות המתעדות את הנזק שנגרם לבית מצויות בידי בצלם. בדירה לא נמצא נשק.

- בסביבות השעה 3:00 לפנות בוקר כיתרו חיילים את בית משפחת סובוח, ירו על הבניין וקראו ברמקולים לכל דייריו לצאת החוצה. הדיירים, למעט ענאן סובוח, ירדו ועמדו בכניסה לבניין. החיילים הפרידו בין הדיירים. הנשים והילדים נלקחו לבית סמוך ואילו הגברים נלקחו לבית משפחת אל-עאמודי, הנמצא מול בית משפחת סובוח. חייל שהציג את עצמו בשם "הקצין עלי" איים על קבוצת הגברים, ובכלל זה על אביו הקשיש של ענאן סובוח, כי יהרוס את ביתם אם לא יגלו לו היכן נמצא ענאן. בני המשפחה סירבו לענות. לאחר-מכן שמעו בני המשפחה כמה פיצוצים מכיוון ביתם. אותו קצין אילץ את ג'מאל סובוח, אחיו של ענאן, באמצעות מכות ואיומים, לקרוא לאחיו ברמקול ולשכנעו להסגיר את עצמו. במהלך האירוע שמעו בני המשפחה ירי מכיוון הבית. בסביבות השעה שבע בבוקר, לאחר שהחיילים עזבו את האזור, שבו בני משפחת סובוח לביתם וגילו את גופתו של ענאן בסמוך למקום המחבוא שבו הסתתר, מנוקבת בכ-15 קליעים.

התמונה העולה מתיאור זה של האירועים סותרת לחלוטין את נסיבותיהם כפי שהתפרסמו בהודעת דובר צה"ל והיא מעלה חשד כבד כי החיילים פעלו בניגוד לחוק.

בניגוד לטענות של גורמים רשמיים, נראה כי לא נעשה כל ניסיון אמיתי לעצור את ר'סאן אבו שרח' ואת נאדר א-סרכגי ולא ניתנה להם כל אזהרה לפני שנורו למוות. הם נורו למרות שלא נשאו נשק ועל אף שצייתו להוראת החיילים לצאת מבתיהם ואף עשו זאת במחיצת בני משפחתם. הטענה שהתפרסמה באמצעי התקשורת שעל פיה ניסה ר'סאן אבו שרח' לברוח אינה מתיישבת עם העדויות ועם העובדה שהוא נורה כשעמד בסמוך לאמו. בנוסף, מאחר שהוא נורה כשעדיין עמד על המדרגות, לפני שהספיק להגיע לחצר שבה היו החיילים, וכיוון שלא היה חמוש, לא ברור כיצד יכול היה לאיים עליהם. גם הטענה שנאדר א-סרכגי השתמש באשתו כבמגן אנושי ויצא מן החדר כשהוא מסתתר מאחוריה אינה מתיישבת עם העדויות שגבה בצלם, וממילא לא ברור כיצד יכול היה הדבר לסכן מי מהחיילים במקום, כיוון שגם הוא לא היה חמוש.

ביחס להריגתו של ענאן סובוח לא ניתן היה להסתמך על עדי ראייה כיוון שהוא נהרג בתוך הבית לאחר שפונה מיושבויו. עם זאת, מהתחקיר שערך בצלם בזירת האירוע עולה כי על אף שאותר נשק במקום מחבואו, ענאן סובוח לא ירה לעבר החיילים. גם בהודעות צה"ל השונות בנוגע לאירוע זה אין כל אזכור לחילופי אש במהלך המבצע. כמו כן, נראה כי הריסתו החלקית של בית המשפחה לא נועדה לשרת צרכים מבצעיים אלא להפעיל לחץ על בני משפחתו של ענאן סובוח על-מנת שאלה ימסרו לכוחות הביטחון מידע על מקום הימצאו.

לנוכח כל האמור לעיל, ובהתחשב בהבדלים הניכרים בין המידע שבידי בצלם לבין עמדות הצבא כפי שהוצגו בתקשורת, אבקש כי תיפתח לאלתר חקירת מצ"ח לבדיקת נסיבות הריגתם של ר'סאן אבו שרח', נאדר א-סרכגי וענאן סובוח. במסגרת חקירה זו יש לבדוק גם את אחריותו של הדרג הפיקודי להתנהלות החיילים בפעולה ואת ההוראות שניתנו לחיילים. כמו כן, יש לחקור גם את האלימות שהופעלה כנגד בני משפחתם של החשודים שנהרגו, את גרימת הנזק לרכוש בבית משפחת א-סרכגי ואת האיומים של הקצין שהציג עצמו בשם "הקצין עלי" כלפי בני משפחת סובוח.

ברשות בצלם תמונות וכן מסמכים רפואיים לגבי ר'סאן אבו שרח', נאדר א-סרכגי וענאן סובוח, אשר יועברו לחוקרים על-פי דרישה.

אודה על תשובתכם בהקדם האפשרי.

בכבוד רב,

נועה טל
בצלם

העתקים:

מר מנחם מזוז, היועץ המשפטי לממשלה, באמצעות פקס : 02-6467001

סא"ל סיגל משעל-שחורי, הפרקליטה הצבאית לעניינים מבצעיים, באמצעות פקס : 03-5126475